

Hebréerbrevet kapitel 6. Övers och komm: Bo Giertz

Hebréerbrevet kapitel 6 Vi måste komma vidare (Hebr 6:1–3)

Översättning

Låt oss alltså inte stanna vid det första man lär sig om Kristus utan sträva vidare mot den fullmogna kunskapen. Låt oss inte omigen syssla med det som hör till grundläggningen: omvändelse från döda gärningar, tro på Gud, undervisning om dop, handpåläggning, de dödas uppståndelse och den eviga domen. Vi tänker gå vidare, om nu Gud tillåter.

Kommentar

Det är alltså hög tid att skynda vidare och inte ständigt hålla på med några få elementära sanningar. Författaren ger oss en kort antydan om vad som hörde till de första grunderna i undervisningen. Det börjar med Jesu kallelse: ”Omvänd er” (eller: Gör ”bättring”, samma ord som i evangelierna, metanoia, sinnesändring). De döda gärningarna är hedendomens alla synder. Här gäller det först att tro på den ende sanne Guden. Det rör sig alltså om en undervisning för hedningar, inte för judar. Sen följer undervisningen om dopet. Underligt nog står här en flertalsform (”dop” i pluralis eller ”reningar” som ordet vanligen betyder) som om det gällde olika slag av dop. Möjligen gällde det att skilja det kristna dopet från Johannesdopet eller det dop som proselyterna fick eller från judarnas reningsriter. Handpåläggningen kan vara den som förekom vid dopet eller användes när man bad för de sjuka – vi vet det inte säkert. Och slutligen kommer uppståndelsen och den stora domen, säkert i samband med undervisningen om Kristi återkomst. Allt detta har säkert formats till en undervisning om Kristus och hans verk i kyrkan.

Detta borde alltså vara välkända saker. Nu gäller det att gå vidare – om möjligt. Det finns nämligen ett oöverkomligt hinder.
Det ohjälpliga avfallet (Hebr 6:4–8) Översättning

Det finns nämligen en sak som är omöjlig: Människor som en gång tagit emot ljuset, som smakat den himmelska gåvan och fått del av den helige Ande, som smakat det goda ordet från Gud och den kommande världens krafter, men som ändå avfaller, dem går det inte att föra till ny omvändelse. Med berätt mod korsfäster de Guds Son på nytt och utlämnar honom till att bespottas. En mark som suger åt sig regnet var gång det faller på den och som bär god gröda till gagn för dem som brukar den, den får välsignelse från Gud. Men den som bär törne och tistel, den är värdelös. Förbannelsen hänger över den och slutet blir att den bränns av.
Kommentar

Det finns ett avfall som är slutgiltigt. Men vilket rör det sig om? Det finns de som anser att Hebréerbrevets författare menar varje avfall, varigenom en döpt människa överger sin kristna tro. Att somliga kyrkofäder hade betänkligheter mot Hebréerbrevet hängde samman med att de tolkade texten så och fann att den inte stämde med evangeliet. Men nu kan texten också tolkas annorlunda. Det beror på vad man inlägger i det, som räknas upp här, det som en sådan avfallen kristen hade fått uppleva. Man kan tolka det som ”normala” kristna erfarenheter. Men man kan också se det som uttryck för en erfarenhet, som är så djup, att det inte finns något ytterligare att lägga till. Det skulle då vara fråga om att ha fått smaka ”den himmelska gåvan” och ”den kommande världens krafter” på ett sätt, som inte gärna kan överbjudas här i tiden. Den som då avfaller måste medvetet välja mörkret. Det är det han älskar. Där hör han hemma. Han hittar sin plats bland Kristi fiender och korsfäster honom på nytt – ”åt sig” som det heter i grundtexten, med egen hand, meddelaktig i lusten att få bort honom, med berätt mod, eller hur man bäst skall återge meningen.

Man bör lägga märke till att det inte sägs, att den avfallna inte får komma tillbaka. Det heter att det inte går. Det är fråga om en omöjlighet som bottnar i hans eget väsen. Det säger också jämförelsen med den dåliga åkern. Regnet faller också över den, men den suger inte upp det.

Håll fast vid löftena (Hebr 6:9–12)

Översättning

Men vad er beträffar, ni älskade, är vi övertygade att det står bättre till med er och er frälsning, även om vi talar som vi gör. Gud är inte orättvis. Han har inte glömt, vad ni har utträttat och vilken kärlek ni har visat hans namn, när ni tjänade — och alltjämt tjänar — hans heliga. Nu önskar vi att envar av er skall visa samma iver att bevara ett orubbligt hopp ända till slutet, så att ni inte blir tröga och loja, utan försöker likna dem som genom tro och tålmod får se löftena gå i uppfyllelse.

Kommentar

Författaren skyndar sig nu att säga, att han inte menar, att det är så illa ställt bland dem som han talar till. Det är tydligt att han velat ge dem en så kraftig varning som möjligt. Han har märkt tecken till slapphet och lojhet i deras kristendom. Men samtidigt ger han dem betyget, att de ”tjänat de heliga”, vilket måste betyda att de hjälpt andra kristna, kanske sina egna fattiga, eller andra medkristna, så som de paulinska församlingarna samlade pengar till moderförsamlingen i Jerusalem. Sådant glömmar Gud inte, säger han. Tydligt menar han att Gud kommer att bevara deras tro, även om det måste ske genom att han agar dem (12:7f).

Nu gäller det att hålla fast vid löftena och bevara sitt hopp. Till det behövs både tro och tålmod. Tron vet att Kristus kommer och att segern är hans. Tålmodet vet att vi kan få vänta. Gud bestämmer tidpunkten och inte vi.

I stället för uttrycket ”att bevara ett orubbligt hopp” talar somliga översättningar om att ”se fram mot uppfyllelsen av hoppet” eller något liknande. Det beror på att grundtexten innehåller ett ord (plerophoria) som kan betyda både ”full visshet” och ”uppfyllelse”. Eftersom båda betydelseerna passar in i

sammanhanget, är det svårt att veta vilket man skall välja i en översättning.
Orubbligheten i Guds löfte (Hebr 6:13–20)

Översättning

När Gud gav sitt löfte åt Abraham, svor han en ed vid sig själv — något högre fanns ju inte att svärja vid — och sade: Jag skall rikligen välsigna dig och göra dig till ett stort folk. Tålmodig som han var, fick han också vad Gud hade lovat. Människor avlägger ju ed vid det som är större än de själva, och eden gör slut på alla invändningar och är en borgen för sanning. Gud band sig med en ed, därför att han ville göra det ofrånkomligt klart för dem som fick löftet, att hans vilja var trygg. Vi fick två tryggliga utfästelser, i vilka Gud omöjligen kunde ljuga. Så gav han oss som söker hans skydd en kraftig maning att hålla fast vid hoppet som han ger oss. Det hoppet äger vi som ett själens ankare, som är fast och säkert och når innanför förlåten, dit Jesus gick in och öppnade vägen för oss och så blev en överstepräst på Melkisedeks vis till evig tid.

Kommentar

Som exempel på tro och tålamod ställer författaren fram Abraham, han som hoppades där inget hopp fanns, för att tala med Paulus (Rom 4:18). Och just löftet till Abraham får en särskild betydelse här i Hebréerbrevet. Gud band sig nämligen med en ed, när han gav det. När människor avlägger ed, förpliktar de sig inför en högre makt. Något högre än Gud finns inte, och därför en ed vid sig själv. Guds ord är redan i sig självt orubbligt sant. Här fick det en dubbel bekräftelse. Litet längre fram kommer författaren att visa, varför också vi har sådana löften. Här förutsätter han det som bekant och manar bara till tro och uthållighet. Vi har ett orubbligt fast hopp. Han liknar det vid ett ankare, som ligger fast. (Det är den liknelsen som gjort ankaret till symbol för det kristna hoppet.) Det har sitt fäste ”innanför förlåten”, nämligen i templet, alltså i det allra heligaste, hos Gud själv. Dit har Kristus gått in som vår överstepräst och öppnat vägen för oss, så att vi kan vara vissa om frälsningen.

Därmed har vi förts tillbaka till huvudtemat. För tredje gången sägs det: Kristus är en överstepräst på Melkisedeks vis till evig tid.

Copyrightregler:

Bo Giertz är upphovsman till såväl översättning som kommentar,
Nedladdning och utskrift av såväl översättning som kommentar får endast ske för personligt bruk,
All övrig användning av såväl översättning som kommentar måste godkännas av rättsinnehavarna samt
Stiftelsen bibelskolan.com åtar sig att förmedla eventuella förfrågningar om vidare användning av översättning och/eller kommentar till rättsinnehavarna.

REGISTER:Nya Testamentet Hebréerbrevet